

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland**Datum ingekomen vragen** : 28 januari 2021**Datum GS-besluit** : 2 maart 2021**Vragen nr. 9**

Vragen van mevrouw **A. Gielen** (GroenLinks) over Buitenlandse investeringen in zonneparken

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 28 januari 2021 door het lid van Provinciale Staten, mevrouw **A. Gielen** (GroenLinks), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Op 16 januari verscheen in het Algemeen Dagblad een artikel over subsidies en winsten van zonneparken die naar het buitenland verdwijnen. Projectontwikkelaars en investeringsfondsen uit met name Duitsland, China, Engeland en Scandinavië bouwen zonneparken op Nederlandse grond en kopen bestaande zonneparken op grote schaal op. Uit onderzoek door het AD blijkt dat van de 33 grootste zonneparken inmiddels 79 procent in buitenlandse handen is.

GroenLinks is van mening dat de energietransitie sociaal moet verlopen. Hoge winsten die wegvloeien naar buitenlandse projectontwikkelaars zijn onwenselijk voor het draagvlak van de transitie. Zonneparken en andere duurzame energieprojecten zouden voor ten minste 50% ten goede moeten komen aan de omliggende bewoners en hun gemeenschappen. GroenLinks hoopt dat de Provincie een rol kan spelen in het toezien hierop.

Daarom heeft de fractie van GroenLinks de volgende vragen aan uw college:

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN**Vraag 1:**

Is het college bekend met deze ontwikkeling? Zo ja, deelt het college de mening van GroenLinks dat het onwenselijk is dat buitenlandse investeerders een steeds groter aandeel van Noord-Hollandse zonneparken in bezit krijgt, en daarmee ook een steeds groter deel van de winsten opstrijkt?

Antwoord 1:

Wij zijn bekend met het artikel en bijbehorend onderzoek. Naar wij begrijpen, gaat het in het artikel om een momentopname en is er geen sprake van een ontwikkeling waarbij een steeds groter aandeel van zonneparken in buitenlandse handen komt. Volgens het onderzoek zijn 29 van de grootste geplande zonneparken straks voor 52% in buitenlands bezit. Daarmee lijkt er sprake te zijn van een dalende ontwikkeling. De [recent gepubliceerde jaarlijkse 'Lokale Energie Monitor'](#), een gezamenlijke uitgave van klimaatstichting HIER en RVO, rapporteert een forse stijging van lokaal collectief wind- en zonvermogen. Het college acht deze trend als wenselijk omdat het past bij de omschreven ambitie uit het Klimaatakkoord van 50% lokaal eigendom in duurzame energieprojecten. De uitgesproken ambitie uit het Klimaatakkoord is een algemeen streven voor 2030 en wij onderschrijven deze ambitie.

Vraag 2

In het Klimaatakkoord wordt de ambitie uitgesproken om 50% lokaal eigendom te realiseren bij duurzame energieprojecten. Die afspraak wordt overgenomen in de Regionale Energiestrategieën van de provincie. In hoeverre ondermijnt de huidige trend van buitenlandse investeringen deze ambitie?

Antwoord 2:

Zie ook het antwoord op vraag 1. Naar wij begrijpen lijkt er sprake te zijn van een ontwikkeling waar een steeds kleiner aandeel van zonneparken in buitenlands bezit komt en is er in onze ogen dus geen sprake van een trend die de ambitie van 50% lokaal eigendom bij duurzame energieprojecten ondermijnt. De ambitie komt uit het Klimaatakkoord van 2019 en is daarmee nog relatief recent uitgesproken, wat ertoe leidt dat de inspanningen om invulling te geven aan deze ambitie zich voor het grootste deel nog moeten bewijzen.

Vraag 3

Is de Provincie in gesprek met grondeigenaren in gesprek over eventuele aanbiedingen van deze buitenlandse investeerders? Zo ja, wat is het beeld dat hieruit wordt verkregen?

Antwoord 3:

Gemeenten zijn eerste aanspreekpunt voor initiatiefnemers en/of grondeigenaren met plannen voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zoals het ontwikkelen van een zonnepark. Zodoende zijn wij niet in gesprek over eventuele aanbiedingen van buitenlandse investeerders.

Vraag 4

Zou GS bereid zijn strategisch grondbeleid te voeren/grond aan te kopen als dat nodig is om de invloed van buitenlandse investeerders te verkleinen?

Antwoord 4:

Buitenlandse investeerders mogen in Nederland investeren in energieprojecten als gevolg van de Europese vrije markt. Wij zijn niet voornemens om met ons grondbeleid deze hogere wetgeving te omzeilen. Daarbij is nog op te merken dat de provincie bij eventuele ontwikkeling c.q. aanbesteding van energieprojecten ook weer gehouden is aan het vrije marktprincipe (conform de Aanbestedingswet). Desalniettemin blijft het belangrijk dat ook de lokale omgeving (financiële) moet kunnen participeren in de energietransitie voor een eerlijke verdeling van lusten en lasten en zo het draagvlak voor de transitie wordt vergroot. Het algemeen streven voor 2030 blijft daarbij 50% lokaal eigendom.

Vraag 5

Welke mogelijkheden ziet het college om als Provincie de ambitie van 50% lokaal eigendom in nieuwe zonneparken wel te realiseren?

Antwoord 5:

Sinds het Klimaatakkoord uit 2019 is financiële participatie onderdeel van de energietransitie-agenda en wij zien het als onze taak dit onderwerp structureel op de agenda te houden bij gemeenten en rijk. De ambitie van 50% lokaal eigendom in nieuwe duurzame energieprojecten is daartoe overgenomen in de Regionale Energiestrategie NHN en NHZ en er wordt intensief samengewerkt met de participatiecoalitie. Bij de RES 1.0 komt een handreiking over financiële participatie. Dit is primair voor de gemeenten. Hierin worden de uitkomsten van de twee thematafels over financiële participatie en lokaal eigendom verwerkt. De provincie levert hieraan ook een bijdrage. Wij hebben opdracht gegeven aan advocaten- en notarissenbureau Pels Rijcken om te onderzoeken hoe financiële participatie en lokaal eigendom in provinciaal en gemeentelijk beleid geborgd kunnen worden nu we weten dat het niet mogelijk is lokaal eigendom juridisch af te dwingen. Ook deze kennis wordt benut voor de handreiking over financiële participatie en lokaal eigendom in de RES 1.0. In de Omgevingsverordening NH2020 wordt nu al voor de procedure tot het aanwijzen van windenergiegebieden en stimuleringsgebieden voor zonne-energie ook gevraagd om een participatiedocument om erop aan te sturen dat hier bij toekomstige grote duurzame energieprojecten zorgvuldig over na wordt gedacht. Daarnaast werken wij aan een eigen participatiebeleid. Daarbij verkennen we instrumenten waaronder een subsidieregeling voor gemeenten voor ondersteuning bij participatieprocessen. Tot slot hebben wij als provincie al ruim 100 energiecoöperaties financieel ondersteund in het realiseren van duurzaamheidsinitiatieven middels de subsidieregeling 'Duurzaamheidsinitiatieven burgercollectieven Noord-Holland'. Momenteel overwegen wij om deze subsidieregeling, al dan niet herzien, voort te zetten.

Als onderdeel van het RES-traject trachten wij steeds meer duidelijkheid te creëren over aanvullende mogelijkheden die gemeenten en provincie hebben om verder invulling te geven aan de ambitie van 50% lokaal eigendom in nieuwe duurzame energieprojecten.